**L I G J**
**Nr. 8985, datë 23.12.2002**

**PËR RATIFIKIMIN E "MARRËVESHJES EVROPIANE PËR PERSONAT PJESËMARRËS NË PROCEDURAT PARA GJYKATËS EVROPIANE PËR TË DREJTAT E NJERIUT"**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 e 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**K U V E N D I**

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:

Neni 1

Ratifikohet "Marrëveshja evropiane për personat pjesëmarrës në procedurat para Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut", bërë në Strasburg, më 5.3.1996.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr. 3667, datë 17.1.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,**
**Alfred Moisiu.**

**MARRËVESHJA**
EVROPIANE PËR PERSONAT PJESËMARRËS NË PROCEDURAT PARA GJYKATËS EVROPIANE PËR TË DREJTAT E NJERIUT

Strasburg, 5.3.1996
Seria e Marrëveshjeve Evropiane nr. 161.
Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkrues të kësaj Marrëveshjeje,
Duke patur parasysh Konventën Europiane për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (në vazhdim e quajtur "Konventa");
Duke patur parasysh Marrëveshjen Evropiane për personat pjesëmarrës në procedurat e Komisionit dhe Gjykatës Europiane për të drejtat e njeriut, nënshkruar në Londër, më 6 maj 1969;
Duke patur parasysh Protokollin nr. 11 të Konventës mbi ristrukturimin e mekanizmit kontrollues të dhënë nga Konventa, nënshkruar në Strasburg, më 11 maj 1994 (në vazhdim të quajtur "Protokolli nr. 11 i Konventës"), i cili vendos krijimin e një Gjykate Evropiane për të drejtat e njeriut;
Duke marrë në konsideratë, nën dritën e këtij zhvillimi, se është e përshtatshme për përmbushjen më mirë të objektivave të Konventës që personave pjesëmarrës në procedurat para Gjykatës t'u jepen disa imunitete dhe lehtësira nëpërmjet një Marrëveshjeje të re, Marrëveshja Evropiane për Personat Pjesëmarrës në Procedurat para Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në vazhdim të quajtur "Marrëveshja").
Kanë rënë dakord si vijon:

Neni 1

1. Personat ndaj të cilëve zbatohet Marrëveshja janë:
a) çdo person që merr pjesë në procedurat para Gjykatës si palë ose si përfaqësues ose këshilltar i një pale;
b) dëshmitarë dhe ekspertë të thirrur nga Gjykata si edhe persona të tjerë të ftuar nga Presidenti i Gjykatës për të marrë pjesë në procedura.

2. Për qëllimet e zbatimit të kësaj Marrëveshjeje, termi “Gjykatë” përfshin komitetet, dhomat, Kolegjin e Dhomës së Madhe, Dhomën e Madhe dhe gjyqtarët. Shprehja “pjesëmarrje në procedura” përfshin dhe bërjen e komunikimeve me qëllim parashtrimin e një ankese kundër një shteti palë në Konventë.

3. Në rast se gjatë ushtrimit nga Komiteti i Ministrave të funksioneve të dhëna sipas nenit 46 paragrafi 2 të Konventës, çdo person i përmendur në paragrafin 1 më sipër thirret të paraqitet para tij ose t’i paraqesë deklarata me shkrim Komitetit të Ministrave, për këtë person zbatohen parashikimet e kësaj Marrëveshjeje.

Neni 2

1. Personat e treguar në paragrafin 1 të nenit 1 të kësaj Marrëveshjeje gëzojnë imunitet juridiksioni për deklarimet e tyre me shkrim ose me gojë të bëra para Gjykatës, si edhe për dokumentet dhe provat e tjera të paraqitura prej tyre Gjykatës.

2. Ky imunitet nuk zbatohet për komunikime jashtë Gjykatës të deklaratave të bëra ose dokumenteve dhe provave të paraqitura Gjykatës.

Neni 3

1. Palët Kontraktuese respektojnë të drejtën e personave të treguar në paragrafin 1 të nenit 1 të kësaj Marrëveshjeje për të komunikuar lirisht me Gjykatën.

2. Për personat e burgosur, ushtrimi i kësaj të drejte kërkon veçanërisht që:

a) letërkëmbimi i tyre duhet të transmetohet dhe t’u vihet në dispozicion pa vonesa të paarsyeshme dhe pa ndryshime;

b) këta persona nuk do të jenë objekt i asnjë lloj mase disiplinore lidhur me çfarëdo komunikim të dërguar Gjykatës nëpërmjet rrugëve të përshtatshme;

c) këta persona do të kenë të drejtën të komunikojnë dhe këshillohen pa praninë e personave të tjerë me një jurist të kualifikuar për t’u paraqitur para gjykatave të vendit ku janë burgosur, lidhur me një kërkesë drejtuar Gjykatës, ose çdo procedim që rrjedh nga ajo.

3. Në zbatim të paragrafit të mësipërm, nuk do të ketë asnjë interferencë nga asnjë autoritet publik, me përjashtim të atyre që janë në përputhje me ligjin dhe janë të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë kombëtare, për zbulimin dhe procedimin e një vepre penale ose për mbrojtjen e shëndetit.

Neni 4

1. a) Palët Kontraktuese marrin përsipër të mos pengojnë lëvizjen e lirë dhe udhëtimin për qëllimin e pjesëmarrjes në procedurat para Gjykatës dhe kthimin e personave të treguar në paragrafin 1 të nenit 1 të kësaj Marrëveshjeje.

b) Asnjë kufizim tjetër nuk mund të vihet për lëvizjen dhe udhëtimin e tyre, me përjashtim të atyre që janë në përputhje me ligjin dhe janë të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë kombëtare dhe publike, për ruajtjen e rendit publik, për parandalimin e veprave penale, për mbrojtjen e shëndetit ose moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve.

2. a) Në vendet e ndërmjetëm dhe në vendet ku zhvillohet procedura këta persona nuk mund të përndiqen, as të burgosen dhe as t’i nënshtrohen ndonjë kufizimi tjetër të lirisë së tyre vetjake lidhur me veprime ose dënime të kohës para nisjes së udhëtimit të tyre.

b) Çdo Palë Kontraktuese mundet, në momentin e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit ose miratimit të kësaj Marrëveshjeje, të deklarojë, se parashikimet e këtij paragafi nuk zbatohen ndaj shtetasve të saj. Kjo deklaratë mund të tërhiqet në çdo kohë nëpërmjet një njoftimi të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

3. Palët Kontraktuese marrin përsipër të lënë të kthehen në territorin e tyre personat që e kanë filluar udhëtimin e tyre nga ky territor.

4. Parashikimet e paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni pushojnë së zbatuari kur personi i interesuar ka patur mundësinë, gjatë pesëmbëdhjetë ditëve të njëpasnjëshme nga data kur paraqitja e tij

nuk është kërkuar më nga Gjykata, për t'u kthyer në vendin nga i cili ka nisur udhëtimi i tij.

5. Në rast se konflikti ndërmjet detyrimeve të një Pale Kontraktuese që rrjedhin nga paragrafi 2 i këtij neni dhe atyre që rrjedhin nga një Konventë e Këshillit të Evropës ose nga një marrëveshje ekstradimi ose marrëveshje tjetër lidhur me ndihmën e ndërsjellë në çështjet penale me Palë të tjera Kontraktuese, parashikimet e paragrafit 2 të këtij neni zbatohen me përparësi.

Neni 5

1. Imunitetet dhe lehtësitë i jepen personave të treguar në paragrafin 1 të nenit 1 të kësaj Marrëveshjeje vetëm për t'u siguruar atyre lirinë e fjalës dhe pavarësinë e nevojshme për përmbushjen e funksioneve, detyrave dhe detyrimeve të tyre, ose për ushtrimim e të drejtave të tyre para Gjykatës.

2. a) Vetëm Gjykata është kompetente për heqjen pjesore ose tërësore të imunitetit të parashikuar në paragrafin 1 të nenit 2 të kësaj Marrëveshjeje; ajo ka jo vetëm e drejtën, por edhe detyrimin e heqjes së imunitetit në çdo rast kur, sipas saj, imuniteti do të pengonte rrjedhën e drejtësisë dhe heqja pjesore ose tërësore nuk do të paragjykonte qëllimin e parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni.

b) Imuniteti mund të hiqet nga Gjykata kryesisht ose me kërkesë të çdo Pale Kontraktuese ose çdo personi të interesuar.

c) Vendimet me të cilat hiqet imuniteti ose refuzojnë heqjen arsyetohen.

3. Nëse një Palë Kontraktuese vërteton se heqja e imunitetit të parashikuar në paragrafin 1 të nenit 2 të kësaj Marrëveshjeje është e nevojshme për qëllimet e procedimeve lidhur me një vepër kundër sigurisë kombëtare, Gjykata duhet të heqë imunitetin në masën e parashikuar në vërtetim.

4. Në rast zbulimi të një fakti që për nga natyra e tij mund të ketë influencë vendimtare dhe që në çastin e marrjes së vendimit për refuzimin e heqjes së imunitetit ishte i panjohur për autorin e kërkesës, ky i fundit mund t'i bëjë kërkesë të re Gjykatës.

Neni 6

Asnjë parashikim në këtë marrëveshje nuk do të interpretohet sikur kufizon ose shmang nga ndonjë nga detyrimet e marra përsipër nga Palët Kontraktuese në përputhje me Konventën ose protokollet e saj.

Neni 7

1. Kjo Marrëveshje do të jetë e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, të cilët mund të shprehin pëlqimin e tyre për të qenë palë nëpërmjet:

a) nënshkrimit pa rezerva dhe ratifikimit, pranimit ose miratimit; ose

b) nënshkrimit me pasojë ratifikimin, pranimin ose miratimin, të pasuar nga ratifikimi, pranimi ose miratimi.

2. Instrumentet e ratifikimit, miratimit ose të pranimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 8

1. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit që pason mbarimin e periudhës prej një muaji pas datës në të cilën dhjetë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës kanë shprehur pëlqimin e tyre për të qenë palë në Marrëveshje në përputhje me parashikimet e nenit 7, në rast se në këtë datë Protokolli nr. 11 i Konventës ka hyrë në fuqi, ose në rast të kundërt, në datën e hyrjes në fuqi të Protokollit nr.11 të Konventës.

2. Për shtetet anëtare që shprehin pëlqimin e tyre më vonë për të qenë palë në Marrëveshje, ajo do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit që pason mbarimin e periudhës prej një muaji pas datës së nënshkrimit ose depozitimit së instrumentit të tyre të ratifikimit, miratimit ose pranimit.

Neni 9

1. Çdo shtet kontraktues mundet, në momentin e depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, ose në një datë të mëvonshme, nëpërmjet një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të shtrijë zbatimin e kësaj Marrëveshjeje në cilindo territor ose territore të specifikuar në deklaratë, territore për të cilat ajo është përgjegjëse për marrëdhëniet ndërkombëtare, ose për të cilat ajo është e autorizuar të lidhë marrëveshje.

2. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi për çdo territor ose territoret e treguara në një deklaratë të bërë në përputhje me paragrafin 1 në ditën e parë të muajit që pason mbarimin e periudhës prej një muaji pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë në përputhje me paragrafin 1, lidhur me çdo territor të përmendur në atë deklaratë, mund të tërhiqet në përputhje me procedurën e parashikuar për denoncimin në nenin 10 të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 10

1. Kjo Konventë do të mbetet në fuqi për një afat kohor të pacaktuar.

2. Çdo Palë Kontraktuese mundet, përsa i përket asaj, të denoncojë këtë Marrëveshje nëpërmjet një njoftimi të dërguar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

3. Denoncimi do të ketë pasoja gjashtë muaj pas datës së marrjes së këtij njoftimi nga Sekretari i Përgjithshëm. Denoncimi nuk do të ketë për pasojë çlirimin e palëve kontraktuese të interesuara nga detyrimet që mund të kenë lindur sipas kësaj Marrëveshjeje lidhur me çdo person të treguar në paragrafin 1 të nenit 1.

Neni 11

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit, për:

a) çdo nënshkrim;

b) çdo depozitim të një instrumenti ratifikimi, pranimi ose aderimi;

c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje në përputhje me nenet 8 dhe 9 të saj;

d) çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim lidhur me këtë Marrëveshje.

Si dëshmi të kësaj, nënshkruesit të autorizuar si duhet për këtë gjë, kanë nënshkruar këtë Marrëveshje.

Bërë në Strasburg, më 5 mars 1996, në anglisht dhe frëngjisht, të dyja tekstet njëlloj të vlefshëm, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'i transmetojë kopje të vërtetuara secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.